

„Günter Grass. Plechový bubínek a texty po r. 2000“.

Novela *Jako rak* (2002), autobiografie *Při loupání cibule* (2006) a *Příběhy z temné komory* (2008), k tomu román *Plechový bubínek* (1959). Oskar Matzerath. Potopení lodi Wilhelm Gustloff 30. 1. 1945. Tulla Pokriefke, Paul Pokriefke, Konrad Pokriefke, David Frankfurter, Maria Alma.

Reakce: užitečný bořič tabu, který německé lit. vrátil téma, o němž se dosud vesměs mlčelo, nebo zlomyslný revanšista, který ve jménu německých obětí relativizuje (marginalizuje) německou vinu tím, že poukazuje na fakt, že Němci si pro sebe mohou nárokovat rovněž roli oběti, nejen agresora.

„Ve čtrnácti jsem jako mládežník sympatizoval s Hitlerem , v šestnácti jsem byl voják a v sedmnácti americký válečný zajatec. “

- 1. Posedlost dějinami a porušování tabu jsou úzce svázány. Ale musí na to uzrát doba, nebo se musí najít adekvátní forma.**
- 2. Předcházející text vždy naznačí, které tabu se poruší v následujícím textu, aniž se tomu věnuje podrobněji.**
- 3. Vyjma Plechového bubínku evokují konce vždy něco záměrně neukončeného, nedokončeného.**
- 4. Občan i autor Grass jednají, jako by Německo mělo navždy zůstat uvnitř poválečných souřadnic.**
- 5. Na vypravěče je u Grasse málokdy spoleh. Nespolehlivost vypravěčských instancí se zdá být jejich podstatnou a narativně produktivní vlastností.**
- 6. Grass rád a často relativizuje měřítko, díky němuž jsme schopni posoudit vypravěčovu věrohodnost.**

- 7. Grassův způsob vyprávění je většinou funkční a přináší poznání.**
- 8. Rovněž pro autobiografii převzal Grass koncept anti-výchovného románu, který byl konstitutivním prvkem již u *Plechového bubínku*.**
- 9. Rozchod s pozitivní variantou výchovného románu jde v autobiografii ruku v ruce s příklonem k pikareskního románu.**
- 10. Grass patří k autorům, jejichž reálné prožitky se úzce prolínají s literární skutečností.**
- 11. Grassovu maximu „psát proti plynoucímu času“ často nalezneme v yjádřenu v titulu knihy jako metaforu. Tato metafora se stává motorem vyprávění.**